

06
ד.נ.א.

ההורים של פנינה
רוקח ירדו מצרימה
בגלל הרעב בארץ

דיאנה בחורי ניר

ד.נ.א.

דברים שלמדתי בבית

1960
פנינה רוקח (36) עם אמה הניה וילדיה
אלעזר (4) וציפי (6) בחגיגת בר המצווה
של בנה הבכור עמירם ברמת גן

אמי, שגידלה שישה ילדים לבדה, אמרה כשאושפזה בזקנתה: "חבל שלא הבאתי עוד ילד אחד כדי לכסות ביקורים בכל השבוע"

חומרי גלם בסוסיתא ואחרי זה בטרנזיט. "לפני מותה אמי אושפזה בבית חור לים גריאטרי, ואמרה: 'אני רק מתפ' ללת לדבר אחר מאלוהים - שלא ייקח לי את השכל שלי'. כל אחד מהילדים בחר יום בשבוע שבו ישמור עליה, ועל כך אמרה: 'חבל שלא הבאתי עוד ילד אחד כדי לכסות ביקורים בכל הש' בוע'. בתורנות שלי בתי ציפי עמדה ללדת בפעם הראשונה. סיפרתי לאמא וקיוויתי שתגיד 'לכי לבת שלך', אבל היא לא אמרה ונשארת אצלה. אפילו לדבר הזה לא מצאתי זמן. "בגיל 73 יצאתי מן הבית בבוקר במהירות ובחוף החלקתי על פלסת פורמייקה חלקקה, ואז שנה לא קמתי. חבלי לידה היו משחק ילדים ליד השבר בירך, כשנגעו בי צרחת עד השמים. אמרתי לילדים: 'כל זמן שאני הולכת על הרגליים אני אעבוד'. אם לא האירוע הזה - שני ילדיי שמי נהלים כיום את המפעל היו עוד רואים עד היום את הוקנה במפעל".

לא העירה לנו כשנסענו לבקר אותה בשבת, ואמרה בצחוק: 'אם אתם נוס' עים על מים במקום על דלק זה מותר'. "את בעלי מנחם (מקס) הכרתי כש עברתי במפעל ליבר שהיה שייך לאביו. כשאביו מת בעלי פתח מפעל, שלי' מים היה מפעל מן, והתעקש שיהיה

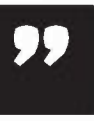
אמא אמרה בצחוק על כך שאנחנו מבקרים אותה בשבת: "אם אתם נוסעים על מים במקום על דלק זה מותר"

קואופרטיב - כי לא רצה להיות מעסיק שמנצל עובדים, אבל בסופו של דבר הכל נפל עליו והוא הבין שזה לא עובד. התמודדנו על המפעל במכרז וזכינו. הוא היה אחראי על הייצור, עבד בכל יום מארבע בבוקר עד עשר בלילה, ואני חרשתי את הארץ בשיווק, מכירה והבאת

אני דור עשירי בארץ. הוריי הניה ושלמה נר' לרו והתחתנו בירושלים, וב-1919, כשהיה רעב בארץ, ירדו למצרים כדי להתפרנס. כשהמצב השתפר חזרו לארץ והתגור' ררו בתל אביב.

"הוריי היו בצמצום. אבי היה פקיד בוועד הקהילה, השקול למשרד הדתות כיום, ואמי היתה עקרת בית שגידלה אותנו. למעשה אמא גידלה שישה יל' דים לבד כי אבי מת כשהייתי בת 13, בזמן שהייתי מאושפזת בבית חולים כתוצאה מנפילה על שפיץ של סלע בחוף הים. אז לא היתה אנטיביוטיקה, ושכבתי הרבה זמן בבית החולים. כשחזרתי הביתה כבר לא היה אבא.

"כשאבא מת אמא המשיכה לשבת בבית, היא תמיד היתה חולה, אבל אנחנו יצאנו לעבוד; הגדולים עבדו והקטנים למדו. בעוד שאבא היה דתי מאוד, אמא, ששמרה על אורח חיים דתי, ידעה לעגל פינות. כשבגרנו

פנינה רוקח
מייסדת מפעל מן

בת 90, אלמנה ואם לשלושה, גרה בראשון לציון

